

בעזהש"ת

שיעור בספה"ק אור המאיר

מפי הגה"ח
רבי אברהם מרדכי אלתר שליט"א

• פרשת פקודי •

ה'ד'ש"י חודש - למצוא בתוך בכל פרטי היומיום את דבר ה' הגנוז במאורעות הבריאה

• • •

נספח (עמוד ב') הכנה לשבת פרשת החודש וחודש נסן

לקבלת הגליון בדוא"ל
ולכל שאלה / הערה על השיעורים
ולענייני הפצה
ו/או לשאלות נוספות אל מו' הגה"ח רא"מ אלתר שליט"א
בחסידות ודרכי העבודה
ניתן לשלוח לכתובת המערכת
מכון 'תורת א"ם'
tam522511@gmail.com

או בפקס - 077-3181588

...

חדש! ניתן לשמוע את השיעורים השבועיים גם בקו דברי אמת ואמונה בשלוחה 3

ארץ ישראל - 5265*
(או 02-5011430)

ארה"ב 518-329-9186

אירופה 44-3303-9004-84

בשלוחה ייעודית זו מופיעים גם שאר שיעורי הרב שליט"א
בספרי פרי הארץ, תומר דבורה, שער היחוד והאמונה,
ושיעורים נוספים למועדים ונושאים שונים

ברכת מזל טוב

לידידי היקר הרה"ח **יששכר מרגלית** שיחי'
לרגל הולדת הבת בשעט"ו מ'
משנה ברכות לאביו
ידידי היקר הרה"ח **אברהם משה מרגלית** שיחי'
יזכו לרוות רוב נחת דקדושה ממנה ומכל יוצ"ח

ברכת מזל טוב

לידידי היקר הרה"ח **ישראל תיק** שיחי'
ולאביו הרה"ח ר' **מנחם** שיחי'
לרגל נישואי הבן - הנכד כמור **משה** שיחי'
יעלה הזיווג יפה ויזכו לראות דורות ישרים מבורכים
בברכה
אברהם מנחם דז'דק

דרשת רעוא דרעוין מפי הרב שליט"א
"מסר השבת פר' פקודי - החודש
בביהמ"ד ארי שבחבורה
מנחה בזמן הדה"נ

עימוד ועיצוב:

"ואנוהו"

05331.05646

תוכן הענינים

- דוֹרְשֵׁי יְחוּדָךְ - למצוא בתוך בכל פרטי היומיום את דבר ה' הגנוז במאורעות הבריאה ג
- בני ישראל נקראים 'דורשי יחודך' כי עיקר העבודה לדרוש יחודו יתברך ד
- שבעת המלכים שמתו בעולם השבירה ד
- ה"מתקלא" ושלושת הקוין שבעולם התיקון ד
- אופן עמידת הספירות בשלושת הקוין ה
- מקור כל ריבוי התענוגים אחד ו
- החכם רואה בכל מקום רק את הרוחניות המחיה המלובשת בגשמיות ו
- לכל אחד יש משקפיים אחרות בהם הוא מסתכל על כל הבריאה ז
- "משקפיים רוחניות" ז
- 'החכם עיניו בראשו' - בחכמה איתבריא ח
- בכל דיבור איש לרעהו החיוב מוטל לשמוע קול הקורא בזה רמיזא דחכמתא י
- כאשר אין האדם מפריד מחשבתו מרוממות אלקותו אינו נופל תחת פגעי הזמנים יא
- ביאור מאמר חז"ל 'אוי לעינים שכך רואות ואוי לאזנים שכך שומעות' יא
- חוקי הטבע הינם לבוש בלבד ליד ה' יב
- 'אם ראית מלכויות מתגרות אלו באלו צפה לרגלו של משיח' יג
- בקשת 'והאר עינינו בתורתך' - שנזכה לראיה האמיתית על ידי התורה יד
- בקשת 'ודבק לבנו במצותיך' - הצלה מפזור הנפש אלא שהלב יהיה דבוק באחדות ה' כל הזמן טז
- 'שאו מרום עיניכם' - להרים ולהגביה את ההסתכלות יז
- ביאור הכתוב 'אלה פקודי המשכן משכן העדות' יז
- עבודת עשיית הציץ בעבודת האדם יח
- הכנה לשבת פרשת החודש וחודש ניסן כ
- ריבוי תענוגים גשמיים מביאים לאטימות וחרשות הלב כ
- טהרה והתרחקות מתענוגים גשמיים מביאים לראיית ושמיעת דבר ה' כ
- חודש ניסן מסוגל לגאולה הכללית והפרטית כ

פרשת פקודי

דוֹרְשֵׁי יְחוּדָךְ

למצוא בתוך בכל פרטי היומיום את דבר ה' הגנוז במאורעות הבריאה

צריך ביאור 'מה שהיה היה ומה נעשה עתה', ואין כאן מקומו, ורבינו אינו מבאר זאת כאן וגם לא במ"א, ואולי כוונתו שע"פ היסודות המתבארים כאן ובמ"א (ס) יכולים להבין גם את מאמר חז"ל זה.

ומרם נבוא לביאור, נקדים מה שאמר הנביא (ישעיה מ, כו) 'שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה', ולבאורה יש לתמוה וכי בשביל שישאו את עיניהם למרום יתכן להם לדעת ולהשכיל במושכלת 'מי ברא אלה' דברים הנעלמים ונסתרים, וכי הרמת העיניים למעלה מביאה להשכלת 'מי ברא אלה'. הגם שמצינו בכתוב אומר כזה (דניאל ד, 6) 'עיני לשמים נטולת ומנרעי עלי יתוב', נבוכדנצר נענש משמיים שיהיה כמה שנים כבהמה, והיה נטול דעת ואכל עשב וכו', ובסיום העונש אמר שהוא הרים את עיניו לשמים ודעתו חזרה עליו, מבואר מכתוב זה שנשיאת העיניים לשמים מביאה לדעת, באמת

'אלה פקודי המשכן משכן העדות' (שמות לו, כב), וקשה כפל הלשון 'המשכן משכן', וחז"ל נתעוררו (תנחומא פקודי ג) רמז למשכן שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהם של ישראל, שבית המקדש התמשכן ב' פעמים, בחורבן מקדש ראשון ובחורבן מקדש שני. דברי חכמים צריך למוד, כי מה שעבר אין, והתורה היא תמידית וישנה בכל אדם ובכל זמן, ככלל הידוע שרבינו חוזר על כך תמיד שהתורה היא נצחית, וצריך להבין גם איך שנתמשכן בשני חורבנין נוגע לכל אחד ואחד בחייו הפרטיים גם כהיום.

ולקמן בענין כתיב (שמות לו, ג) 'ויעשו את ציץ נור הקודש' וכו', וגם זה צ"ב מה שהיה היה ומה נעשה עתה, מהו ענין הציץ בחיינו. ועיין במקום אחר (פ' אמור) שבארנו כחינת המצנפת, ומה דאיתא בשחימת קדשים (זבחים יט, 6) 'שערו היה נראה בין ציץ למצנפת ששם מניח תפילין, גם זה

שבעת המלכים שמתו בעולם השבירה

בי השבעה מדות המה בדרך כלל רק שלשה קיום שעליהם העולם עומד, חסד דין רחמים. והוא ענין עמוק בתורת הקבלה, ונבאר זאת מעט שיובן גם בשכל הפשוט. בכדי שיוכל להיות עולם שייראה כביכול שיש דברים נפרדים, כפי שנראה דברי העולם הזה, ברא הקב"ה מקודם עולם של שבירה, שבו היו שבע מלכים שמתו כמבואר בסוף פרשת וישלח, שז' מלכים אלו מבטאים את שבעת המדות כפי שכל אחת מהם הלכה בצורה של הקצנה שרק היא תמלוך לבדה, והקצנה זו הביאה למוות ושבירה, כי כאשר מדת החסד עובדת לבדה באופן שכאילו רק היא היחידה הקיימת, ואין בכלל עוד דרך ועוד מהלך, וכולם חייבים ללכת רק במידה זו, וכמו כן כל שאר המידות כל אחת הייתה בהקצנה שרק היא היחידה שקיימת, הקצנה מוחלטת זו הביאה לחורבן, מבלי יכולת העולם להחזיק. וכמובן לכל, שבהקצנה מוחלטת אין דבר שיכול להחזיק בין ברוחניות ובין בגשמיות.

ה"מתקלא" ושלושת הקוין שבעולם התיקון

ולאחר מיתת שבע המלכים ועולם הקלקול והשבירה, ברא הקב"ה

מעמי בעי מה הניע על ככה שבשביל נשיאות עיניו לשמים מנדעי ישוב עליו, מה הקשר בין נשיאת העיניים לשמים ל'מנדעי עלי יתוב' השבת הדעת לאדם.

בני ישראל נקראים 'דורשי יחודך' כי עיקר העבודה לדרוש יחודו יתברך

אמנם יש לפרש על דרך מה שכבר קדם לנו בפרשיות הקודמות, היות עיקר עובדתנו בעולם הזה רק לדרוש אחדותו ויחודו יתברך, ולכן אנו בני ישראל נקראים "דורשי יחודך" על שם שדורשין תמיד יחודו, בני ישראל נשלחו לעולם הזה בשביל לדעת שיש בורא ומנהיג לעולם, ולחפש ולדרוש תמיד את אחדותו ויחודו יתברך, וכל דבר בעולם מביא ליחודו יתברך, אין דבר כלשהו שמחץ לאחדותו יתברך ח"ו, וכל פרטי הנבראים והדברים הנראים הנפרדים ביותר גם הם קשורים לאחדותו יתברך, ועבודתנו לגלות זאת.

ואפילו בעולם הזה עולם הנפרדים ותעריבות טוב ברע, שמציאות העולם נראה כמציאות נפרדת מאחדותו יתברך ח"ו, עם כל זה אנו בני ישראל כבשרון עובדותינו הטובים, על ידי העבודה היומיומית והכללית מעלים ומגביהים התחלקות המדרגות אל אחדותם למקומה הרמתה, לוקחים כל פרט ופרט ומחברים אותו לאחדות ה'.

הממוצע ביניהם, שיביא לאיזון ביניהם, שנוטל קצת מזה וקצת מזה.

וּמִבְשָׂרֵי אחזה אלוך' (לוי' יט טו), מציאות האדם כולה תלויה באיזון, לחץ הדם והסוכר מוכרח להיות באיזון מדויק, ואילו הקצנה ליותר או לפחות יכולה להביא למוות ח"ו, שכל כוח צריך להיות כוח כנגדו ושניהם צריכים להיות מאוזנים על ידי כוח שלישי, המווסת ביניהם, על ידי זה האדם חי, ויש "עולם התיקון".

וּבְמִו כן ברוחניות, כל פעם שבאה מידה לאדם צריך הוא לקחת אותה ולהכניסה לתוך עולם התיקון, לקחתה באיזון, וכוח הדעת הוא הממוצע שמאזן, וכפי שרואים שכל שהאדם בר דעת יותר ביכולתו לקחת דברים יותר באיזון, ובשנים הצעירות שכוח הדעת קטן יותר לוקחים דברים יותר בקיצוניות. וזהו העבודה כל הזמן להביא כל דבר וכל מידה למשקל השכל, לחשוב ולזהות מה הצד השני, ולעבוד עם שניהם יחד בהורמוניה.

אופן עמידת הספירות בשלושת הקוין

וּמִבְשָׂרֵי רבינו ששבעת המדות הינם בשלושת קוים, וכמו כן כל עשרת הספירות, קו ימין - חכמה חסד נצח, קו שמאל - בינה גבורה הוד, וקו

"מתקלא" (וזהר ט"ז קעו) שעל ידו נעשה התיקון, ועניינו שהמידות "מתקשרים" ביניהם, וזהו ענין ה"קוין" שנעשה בעולם התיקון, שישנו קו ימין ובו כל הספירות המימניים, וכנגדו קו שמאל ובו כל הספירות המשמאילים, וקו האמצע שבו הספירות הממוצעות. וכמו כן אצל האבות הקדושים, אברהם אבינו מדת החסד יצחק אבינו מדת הגבורה, ויעקב אבינו מדת התפארת, הממוצעת והמחברת בין שניהם, ודייקא יעקב אבינו הממוצע והמחבר בין שניהם מיטתו שלמה, שנולדו לו שבטי ק-ה.

וּבִיאור הדברים, על דרך משל שישנה מחלוקת גדולה בין גדולי ישראל, הללו מיימינים לקרב את כולם גם את אלו הנמצאים בשאול תחתית, לקרבם בימין מקרבת ולתת להם כל טוב ועל ידי זה לחברם ליהדות, ולעומתם הללו משמאילים לזרוק ולהשליך את כל מי שאינו מתנהג כראוי מן המחנה, שכל עוד שכל אחד בשיטתו לעצמו מבלי לשמוע בכלל את צד השני, הרי זה מביא לשבירה, שני צדדים אלו לא יוכלו להתקיים. אולם כאשר שני צדדים אלו מתיישבים סביב שולחן אחד במטרה שכל אחד ישמע את הצד שכנגדו, על ידי זה שניהם בבחינת שני קוין, ועדיין אין די בכך שזהו בית דין שאינו שקול, אולם על ידי זה ניתן לבוא לקו שלישי - קו

באמצעות השתלשלות והתלבשותם בו' ימי הבנין מכאן יש בחינת פירוד ורבויו חלקי התענוגים עד אין קץ ותכלית, ועל דרך התכללות המידות בספירת העומר, ששבעת המידות נהיים מ"ט, חסד שבגבורה וגבורה שבחסד וכו', ועל דרך משל תענוגי אכילה הגשמיים שמקורם מטעם מתוק וטעם מלוח, אלא שמשלבים ביניהם עוד ועוד, ומחדשים סוכריות מלוחים ומלוחים ממותקים וככל שמערבים ביניהם עוד ועוד יוצרים עוד סוגי מיני מתיקה, על דרך זה כל התענוגים הרוחניים שורשם אחד אלא שמתלבשים בשבעת המידות בכל מיני סוגי התלבשויות ומכך נוצר כל סוגי התענוגים.

החכם רואה בכל מקום רק את הרוחניות המחיה המלוכשת בגשמיות

ומי שחלק לו אלקים בבינה נפשו יודעת מאוד שלכולם יש להם מקום מוצא, ומעלה הכל אל השורש, כמה שהאדם יודע וחי יותר את כך שהכל 'לכבודי בראתיו', מחפש הוא את כבוד ה' גם בכל סוגי התענוגים, איך ניתן להתקשר לה' ולמצוא את כבודו באותו ענין תענוג שבא לפניו.

והכלל החכם אשר עיניו בראשו ומגביר את עין שכלו לפשוט את עצמו מגשמיות תענוגי עולם הזה מכל וכל, עד שקונה בקרבו בחירות וזכות הראות, בכל

האמצע - דעת תפארת יסוד. וביאור הדברים בעבודת האדם, ספירת החכמה עניינה למצוא את ה' בכל דבר, ומידת החסד עניינה התפשטות ה' בכל דבר, ומידת הנצח להוביל לנתב ולהכניס כל דבר לעבודת ה'. לעומת זאת, מוח הבינה מינה דינן מתערין, כי בעוד שמוח החכמה זהו ניצוץ השכלי הראשוני הבלתי מוגדר ומוגבל, מוח הבינה לוקח את ניצוץ החכמה ומציירה בגבולות וגדרים, וציור זה הוא דבר חשוב והכרחי, אולם ממנו בסופו של דבר באים כל ההגבלות שבגבורה והוד, ונישנה התכללות הקוין, ולכן נצח והוד לפעמים עניינם להיפך, ואכ"מ], וישנו את מוח הדעת המאחד, וכנ"ל שבר דעת מאחד ומאזן, ותפארת התורה המאחדת, ומדת היסוד שהיא שמירת הברית, וככל שהאדם שמור יותר בקדושה ביכולתו להיות יותר מחבר בין הדברים ולקשר הכל לה'.

מקור כל ריבוי התענוגים אחד

וגם שיש כמה פרטיות רבוי התענוגים כמה שכתוב (בראשית כ') 'ומשם יפרד', עם כל זה כל אלו רבוי התענוגים ופרטי המדריגות בהעלותם למקומם ושורשם אינם כי אם נקודה אחת, למרות שנראה שיש בעולם אין ספור תענוגים, שמיעת חדשות אכילה ושתייה וכו' וכו', ובכל רגע ורגע ישנם תאוות חדשות, וכמו כן ברוחניות, האמת היא שמקור הכל הוא נקודה אחד, כי אם

גשם, ו"הפרשן בחדשות המואביים" פירשן שזה בגלל שכמה מדענים התאספו יחד והצליחו לעשות זאת, וכדומה. אבל נעמי לא שמעה כלל את זאת, היה לה "משקפיים אחרות", והיא שמעה 'כי פקד ה' את עמו לתת להם לחם', והחידוש הוא שהיא שמעה את זה 'בשדה מואב' גם כן, למרות כל הפרשנויות של הבלי המואביים.

והר"ר שרגא פייבל מנדלוביץ ז"ל אמר על הכתוב (תהלים קד, כ) 'הכפירים שואגים לטרף ולבקש מק-ל אכלם', שכאשר אנו רואים ארי שואג אנו רואים שהוא רעב למאכל, אבל דוד המלך כאשר הוא שומע את 'הכפירים שואגים לטרף' הוא אינו שומע את רעבונם אלא את ה-'לבקש מא-ל אוכלם', את הבקשה מה- שהכפירים מבקשים, לדוד המלך היו "משקפיים אחרות" לכל הבריאה.

והשדה מואב ופרשנויותיו נכנס לפתחנו, כל פרשנויות העיתונות, גם החרדית, גם ה"היימישע", הכל "שדה מואב'דיג", הכל מגושם ומשכיח ומבלי תזכורת לכך ש'כי פקד ה' את עמו', כל דבר אומרים שפלוני עשה זאת ואלמוני אמר זאת, ויש אחד ששומע ורואה בכל דבר את פרשנות העיתונות המגושמת והגסה המנותקת מה' רח"ל, אולם צריך להלביש את ה"משקפיים הרוחניות" ולשמוע בתוך כל השדה מואב 'כי פקד

מקום שרואה ושומע רואה משם רק רוחניות המלוכש בנשמיות בכדי להחיות.

לכל אחד יש משקפיים אחרות בהם הוא מסתכל על כל הבריאה

לכל אחד ישנם "משקפיים" אחרות על הבריאה, כל אדם רואה את כל העולם מזווית שבה הוא חי, כן הוא גם בגשמיות, ולדוגמא, כאשר פורצת מלחמה כל אחד מתייחס לכך לפי המקצוע שלו, רופא מיד מחשב חשבונות של רפואה, כמה פצועים וכמה בריאים וכו', איש בטחון ובעל מלחמות בצבא מחשב את כך לפי משקפיו, וסוחר מחשב האם יפלו המניות או יעלו, האם שוה להשקיע או למכור, כל אחד במה שהוא חי זהו מבטו על כל הבריאה.

"משקפיים רוחניות"

וישנם "משקפיים רוחניות" שניתן להסתכל בהם על כל הקורה בעולם. כתוב על נעמי 'ותשב משדי מואב כי שמעה בשדה מואב כי פקד ה' את עמו לתת להם לחם' (רות 6 ו), ולכאורה אינו מובן מהי האריכות הזאת, במקום 'כי כלה הרעב' נכתב 'כי שמעה בשדה מואב כי פקד ה' את עמו לתת להם לחם'. אלא שהאמת היא, שבשדה מואב לא אמרו 'כי פקד ה' את עמו לתת להם לחם' אלא אמרו שנגמר הרעב בארץ ישראל כי הצליחו למצוא גשם או כי ירד

אחר. וכפי עבודתנו, ככל שאנו חיים יותר את כך שהכל מאתו יתברך, ככל שאנו יותר "דורשי יחודך", הדברים מובילים יותר בגלוי ליחוד ה'.

ובנעשה בתקופה האחרונה, בחמש שנים האחרונות, רואים במוחש שהכל מאת ה', ולומר אחרת זהו ממש על גבול העיוורות, כל הזמן נעשים דברי פלא, ושום דבר אינו במנוחה אפילו לא לרגע אחד, כל הזמן מתהפכים ומשתנים דברים, ואף אחד אינו יודע מה ילד יום, ואין לנו על מי ומה להישען אלא על אבינו שבשמים.

ומי שיש לו "משקפיים רוחניות", גם ככל תענוגיו מוצא הוא איך התענוג "מספר" ו"אומר" שהינו קשור לה', ואמנם אין רואים ומרגישים זאת בבת אחת, אבל צריכים להיות "דורשי יחודך", לדרוש ולחפש זאת.

'החכם עיניו בראשו' - בחכמה אינברירא

ועתה תחזה דברי חכמינו ז"ל (פסיקתא רבתי יא, א) שנשתמשו בלשון לומר **אוי לעינים** שכך רואות ואוי לאזנים שכך שומעות, ולבאורה תמוה, וכי מה יעשה האדם בהקרה לו לפעמים בלתי מתכוון לשמוע או לראות דבר שאינו ברצונו, ועל הרוב יקרה כזה אפילו הוא קדוש וטהור וזך ברעיונו, מתרמי לו ככה ולא עשה שום התפעלות

ה' את עמו', ה' עשה את זאת וה' עשה גם את זאת, וכו' וכו', ודבר זה צריך תחזוקה תמידית.

ובאשר מתייחסים נכון לכל המאורעות, שהכל מאת ה' הוא, אזי כל הפרשנויות למיניהם הינם ללעג ולשחוק. ורואים במוחש כבר במשך שנים שפרשנות העיתונות שעסוקה כל היום במה שהולך להיות בעתיד, אף פעם התוצאה איננה כפי מה שתכננו. ועתה מגיע בין הזמנים והבחורים שבים לביתם, מי שיכול שלא לקרוא בכלל עיתון תבוא עליו ברכה, אבל גם אלו שאינם יכולים שלא לקרוא זאת, בדיעבד, יש להם לקרוא את הכותרות ולהבין את כל הכתוב אחר כך, ואת הפרשנות למה פלוני עשה כך ומה הוא חשב אין לקרוא בכלל, כי האמת היא שהוא בכלל לא חשב, אלא ה' הכניס לו משמייים שיעשה כך וכך בכדי שיקרה כך וכך, והראיה היא שהמעשים מתהפכים ומשתנים כל הזמן, וצריכים להיות ממש שוטה להתחיל לפרשן את הדברים, והרוצה להיווכח בכך שיתחיל לקרוא עתה את כל הפרשנויות למפרע מלפני כמה חודשים ויראה איך שכל מה שפרשנו וביארו מה הולך להיות ויראה איך שמאומה מכך לא נעשה.

הרבש"ע הוא הבורא והמנהיג ועליו אנו נשענים באמת ובלב תמים, ואנו תלויים בו לחלוטין מבלי שום עזר

דחכמתא, שהרי אין מקרה בעולם, אלא הקב"ה בחכמתו מוביל כל דבר שנעשה, ואם כן אין דבר שלא קשור לחיות ה' שבתוכו, ובכל דבר ניתן למצוא 'רמיזא דחכמתא'. ובהיות נותן נפשו ורוחו לשם לעורר בקרבו בחינת העבודה להשם יתברך, עם הסתכלות בזה מברר ומעלה הניצוץ קדוש השורה שם, וגורם אליו יתברך תענוג גדול בהסתכלותו.

ובשם שבלימוד לא מבינים את הסוגיא ברגע הראשון שמתיישים ומתחילים ללמוד אותה, אלא זה לוקח זמן רב, כמו כן למצוא את חכמת ה', מה הקב"ה מוביל במעשה זה, לוקח גם כן זמן רב.

אולם ישנם דברים שקל יותר להבין את המשמעות שבהם, ולדוגמא, בשמחת תורה תשפ"ד נשבו אחינו בני ישראל רח"ל, והרמיזו דחכמתא שבזה הוא השביה הרוחנית החמורה יותר, שהרי המחטיא את חבריו קשה מן ההורגו (מחמא פייסס א), והשבי הרוחני הוא שבי נצחי, בשונה מהשבי הגשמי שמסתיים בסופו של דבר, וגם בעולם העליון ישנו בחינת שביה שהאדם שבו בצד הרע של הבריא, בסטרא אחרא ויצר הרע, וגרוע ומסובך הרבה יותר. ורמיזו דחכמתא זו רואים גם באופן צאת אחינו בני ישראל מהשבי, שיצאו משם גם בשינוי למעליותא ברוחניות והתקרבו יותר לה'.

לזה ולא חטא בעיניו ובאזונו, גם אנשים זכים מאד נופל להם לראות דברים שלא כרצונם, ומה אשמים הם בכך, ולמה לומר עליהם לשון אוי ואבוי, ועל כל פנים מהראוי לומר אוי למי שפעל ועשה ככה, וממנו יצא הרע לגרום לראות על ידו ככה, וכי 'טוביה חטא וזיגוד מנגיד' (מכות יא.), זה שמחלל שבת הוא החוטא ולא זה שרואה ושומע זאת.

ובלפי דברינו הנאמרים כאמת נראה שפיר, כי החכם אשר עיניו בראשו לבלתי ראות לשום דבר בעולם, כי אם בעין השכל והחכמה, והכלל מונח בידיו אשר בחכמה אתברירא, הדברים מתבררים על ידי החכמה, בשביל לברור את הטוב מהרע האדם מוכרח להשתמש בתבונתו הפנימית, להתבונן בדבר מה כן ומה לא, בשביל לברר הן בסוגיא בלימוד והן בדבר גשמי צריכים ערנות מסוימת לקחת את הטוב מתוכו, למצוא את הנקודה הרוחנית הפנימית, וזהו איזהו חכם הרואה את הנולד (תמיד ז), לראות בכל דבר את מה שנולד בו באמת ובפנימיות, ולא את ההלבשה החיצונית.

כלומר, מי שהולך תמיד בהתקשרות החכמה והמדע, שמחפש כל הזמן את משמעות הדברים, ובכל מקום שרואה ושומע איננו רואה כי אם בחכמה הנגוזה ומלוכשת לשם, ויודע ומבין שאין שום דבר בעולם שלא ירמוז לאדם רמיזא

המדרגות והגשמיים גם שם יעורר נפשו ויקח לעצמו רמיזא דחכמתא.

וכתב רבינו במ"א (פר' וילא), וז"ל: 'היו אנשים חכמים וידועים, ובעיני ראיתי איך שהיו לוקחים לעצמם רמיזא דחכמתא, מכל דיבור בעולם אפילו דיבור איש לרעהו, עכ"ל. והרה"ק מדז"קוב זי"ע כאשר היה בוויזען, שאל את פועל הניקיון שם למה הוא מנקה את העלים הנושרים הרי כל הזמן נושרים עוד עלים, וענה לו המנקה שאילו לא הייתי מנקה היה הלכלוך מגיע עד מעל הראש, ומיד לקח זאת הרה"ק מדז"קוב לעבודת ה', שגם האדם יש לו לשוב בתשובה גם אם נראה לו שבוודאי ישוב לכסלה, כי אילו לא יעשה תשובה וינקה את הרגליו ושאר חסרונותיו מפעם לפעם לכלוך עוונותיו יעלו עד למעלה מראשו. והרה"ק ר' איציק'ל מפשעווארסק זי"ע כשחש ברגליו והלך לרופא, אמר לו הרופא שזהו מחמת שעומד מידי הרבה זמן על מקום אחד ואינו הולך, ולקח מזה רמיזא דחכמתא שיש לו לילך בעבודת ה' ולא לעמוד במדרגה אחת. אנו איננו במדרגת צדיקים אלו, אבל לכל הפחות בדברים הגדולים שאנו שומעים יש לנו לנסות לשמוע רמיזו דחכמתא שהבריאה מספרת לנו.

בימים האחרונים היו טילים ממרחק, מתימן, וי"ל רמיזו דחכמתא

והרבה מבני ישראל משתנים לטובה ויוצאים מהשבי הרוחני שלהם, וגם אנו יש לנו לצאת מהשבי הרוחני שלנו.

ואבינו שבשמים מצלצל אלינו בפעמון לעורר אותנו שנפתח לו, 'קול דודי דופק פתחי לי', ואנו צריכים לומר לו 'הנני', ולא לברר כל אסון מה היה ואיך זה קרה וכו', שהרי זה דומה לאב שמצלצל בפעמון לבנו, ובנו עסוק בלחשוב איך היה הצלצול, והאם הפעמון חדש או לא, במקום לרוץ לפתוח לאב את הדלת. וגם שאין איתנו יודע עד מה, יש לנו להתייצב נוכח פני ה' ולומר לו 'הנני', וככל שמזדככים ומחכים ומשתוקקים לשמוע דבר ה' נהיים מוכשרים יותר לשמוע את דבר ה', ולכל הפחות יש לדעת את כך שבכל דבר יש רמיזו דחכמתא ונקודה רוחנית.

בכל דיבור איש לרעהו החיוב

מוטל לשמוע קול הקורא בזה

רמיזא דחכמתא

ובן בשמעו איזה דיבור איש לרעהו, ששומע אדם שני אנשים שמדברים זה עם זה, החיוב מוטל עליו גם כן שלא ישמע דיבור הגשמי, כי אם שכל הנעלם ונסתר בקול הקורא לרמוז לו איזה רמיזא דחכמתא, לדעת ולהשכיל איך לעבוד עבודת בורא, כי זה כל אדם ועיקר הבריאה בעולם הזה השפל והגשמי, כי אם לעבוד עבודת קונו, אפילו בפחותי

מחשבתו מרוממות אלקותו יתברך ויחפש בכל דבר רמיזו דחכמתא.

ומה שהיה יכול להבין ולהשיג רוממות אלקותו יתברך ממקרה טהור ותענוגות בני אדם, עתה כי יפול הנופל תחת פגעי הומניים, צריך ליתן עצות לנפשו שבודאי גם שם מלוכש חסד ק-ל, ואחר שנותן עיניו ולבו בדבר והסתכל בעין שכלו התלכשות אלקות המלוכש לשם, ומעורר לבו לעבודת ק-ל לערך הבחינה שנודמן לו, לפי מה שמבין מתוך הדברים מה הוא צריך לעשות עתה, אזי תועלתו גדולה ונאה לו לעצמו לפטור ממקרה אשר לא טהור, שאינו נופל, ואדרבה מוצא בזה משמעות הפוכה ורוחנית, וגם מעלה ומגביה משם את הניצוצות קדושות והרע נופל ממילא, כי מאחר שקולט את הפנימיות שבתוך המעטפת החיצונית, ואזי כל הציוור החיצוני נחשבת לפסולת. וכל זה נאמר מאיש משכיל החולך בתמים וחכמת אלקי שופע עליו תמיד, שחי כל הזמן עם ה' בתמימות ולומד תורה, הוא יכול באמת לברר בחינת הטוב מהרע.

ביאור מאמר חז"ל 'אוי לעינים שכך רואות ואוי לאזנים שכך שומעות'

מה שאין בן איש בעד ולא ידע כל זה, ואינו רואה רק כפשוטה בעין הנשמי על גשמיית הדבר, רואה את הכל כפי הכתוב בעיתון וכפי ששומעים בחדשות,

שבזה, שביראה ופחד זו לבוש יראת ה', והרמוז שיראת ה' רחוקה מאתנו וצריכים לקרב זאת יותר. וניתן לומר עוד רמיזות דחכמתא אחרים, וכל אחד לדרכו.

כאשר אין האדם מפריד מחשבתו מרוממות אלקותו אינו נופל תחת פגעי הזמנים

ואל יפריד מחשבתו מרוממת אלקותו יתברך אפילו שעה ורגע, כי בזה יגרום רעה לעצמו חס ושלוש, שיפול הנופל ממנו ומסבתו תחת מקרי ופגעי הומניים. הגר"ח מוואלווין כתב (נפש החיים ע"ג פ"ג), וז"ל: 'ענין גדול וסגולה נפלאה להסיר ולבטל מעליו כל דינין ורצונות אחרים, שלא יוכלו לשלוט בו ולא יעשו שום רושם כלל. כשהאדם קובע בלבו לאמר, הלא ה' הוא האלקים האמתי, ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם וכל העולמות כלל, והכל מלא רק אחדותו הפשוט יתברך שמו, ומבטל בלבו ביטול גמור ואינו משגיח כלל על שום כח ורצון בעולם, ומשעבד ומדבק טוהר מחשבתו רק לאדון יחיד ברוך הוא. כן יספיק הוא יתברך בידו שממילא יתבטלו מעליו כל הכחות והרצונות שבעולם שלא יוכלו לפעול לו שום דבר כלל', עכ"ל. ורבינו כותב כאן סגולה שלא ייפול האדם מפגעי הזמנים ברוחניות, על ידי שלא יפריד

לבדוק בעצמו האם צריך להתחזק לא לחלל את השבת בדברים בטלים, או אפילו בחששות איסור בדקות ח"ו.

חוקי הטבע הינם לבוש בלבד ליד ה'

'אוי לעיניים שכך רואות', אלו הרואים את העולם ב"משקפיים גשמיות" ולא ב"משקפיים רוחניות", דוד המלך ראה את בכך ש'הכפירים שואגים לטרף' את 'ולבקש מק-ל אכלם' וכן ראה את כל העולם, כמו שמפורש ב'ברכי נפשי' (מהלל פק קד) איך שרואה בכל דבר את מעשה ה' וחכמתו, וכמו כן בשלג ראה דוד המלך שה' עושה זאת 'הנותן שלג כצמר' וגו' (שם קמו טו), אולם מי שיש לו "משקפיים גשמיות" רואה רק את פרשנות התחזית, שמאחר שיהיה "אפס מעלות" אזי על פי חוקי הטבע יקפא וירד שלג, 'אוי לעיניים שכך רואות'. ואף שה' עשה את חוקי הטבע, אבל לא זה הסיבה לירידת שלג ושאר עניינים, ומשל למה הדבר דומה, לאחד שהכה את חברו כשבידו כפפה, והלה טוען שהכפפה הכתה אותו, ואם מתווכחים אתו שחברו הכה אותו בידו, מתמיה לאמר והרי מציאות שישנה כפפה... כמו כן מה בכך שישנם חוקי הטבע שמוסבר למה יורד שלג, אבל למה באמת כל זה קורה, הרי חוקי הטבע לא מורידים שלג אלא ה' הוא

שפלוני עשה כך ואלמוני עשה כך, ורואה את עולם הגשמי כמו שהוא, והשכל לא ידע ליתן עצות לנפשו שגם שם יש אברי השכינה, שגם בזה יש רוחניות, ועל זה צריך לצער נפשו ולא מצרות עצמו כלום, מצטער בכל הקורה בעולם ומפחד מכך מבלי תכלית, (הלשון ק"ט), ולכן גם לו וגם לניצוצות קדושות המלוכש במקרה ופגעי הזמן התועלת מעט, ונשאר שקוע לשם עם ראשו ורובו ואינו פועל כלום בצערו.

ומאיש חסר תבונה בזה, רמזו במאמרם 'אוי לעיניים שכך רואות', כלומר עיניים הגשמיים שאינם רואים כי אם כך כמו שהיא בגשמיותה, ואינו משגיח על רוחניות המלוכש ומסתתר בתוכה, להעלות משם איברי השכינה המה ניצוצות קדושות המלוכשים בכל פרטי המדרגות הנפעלים בעולם.

אדם הרואה חילול שבת ומתייחס לכך בגשמיות כפשוטה שלדאבון לב יש כאלו שמחללים שבת, עליו נאמר 'אוי לעיניים שכך רואות', במקום להבין שיש בזה רמיזו דחכמתא ויש לו ללמוד מזה לעבודת ה'. ומסופר, ש'פעם אחת ראה הבעל שם טוב הקדוש לאחד שחילל שבת, פשפש ומצא בעצמו ששימש עם צורבא מרבנן טרם שלמד ממנו דברי תורה, והיינו חילול שבת כי תלמיד חכם דומה לשבת' (נעש"ט עה"ט נראשית קכט). אנו איננו צריכים לרוץ עד לזה, כל אחד יכול

שמלכותו קטנה מאד ואינו יודע קיצו ואינו בטוח שינצח את חבירו הוא משימ נפשו בכפו כדי להגדיל מלכותו, מכל שכן המלך הגדול והנורא מלך מלכי המלכים הקב"ה יתברך שמו, אשר לו לבדו יאתה המלוכה וכו' מכל שכן שראוי ונכון להסב לו לבדו המלוכה. ומוסיף שיש 'בזה דבר פנימי יותר, כי בראותינו מלכיות מתגרין ורוצים להגדיל מלכותם, נבין שאז העת עת רצון למדת מלכות, ורוצה שיהיה לה עליה כביכול, ולכן נתראה למטה אפילו במדת מלכות של אומות העולם, ולכן עלינו להכין עצמינו בעת רצון הזאת ולעשות תשובה שלימה, וז"ש אם ראית שהמלכיות מתגרין תצפי כו', ר"ל תצפה ותבקש מהשי"ת ב"ה על זה ותעשה תשובה שלימה על זה. עכ"ל. שלא רק שניתן ללמוד מזה קל וחומר, אלא בהיפך, מחמת שהוא עת הרחבת והגדלת מלכות שמים לכן משתלשל מזה גם בגשמיות שמלכי האומות רוצים גם להתגדל, וצפה לרגלו של משיח היינו עבודת האדם להרחיב ולהגדיל את מלכות ה' בעולם, ואילו אם רואים וצופים סתם שמלכיות מתגרנות זו בזו אזי אוי לעינים שכך רואות.

'ואוי לאזנים שכך שומעות', "כך" דייקא כפשוטה, ששומעות את הנעשה בעולם הגשמי בלבד, מה שאין בן אם שמע באופן אחר, עם אוזן הרוחני, היה יכול להפוך מרעה לטובה כמדובר, ועל עינים

הנותן שלג כצמר, ומה משנה המעטפת והכפפה שדרכה מוריד ה' את השלג.

'אם ראית מלכויות מתגרנות אלו באלו צפה לרגלו של משיח'

וגם כאשר יושב הנשיא בארצות הברית ומחליט להכות במקום מסוים ולזעזע ולעשות מהפכות, בסופו של דבר זהו התלבשות בלבד, והכל מאת ה' המרעיד ממלכות. שהרי אמרו חז"ל (מ"ד נ"ז) **'אם ראית מלכויות מתגרנות אלו באלו צפה לרגלו של משיח'**, וכי האם תפקיד האיש הישראלי בעת הזאת היא לקחת כסא נוח ולשבת ולצפות, נוח"ו לצפות היכן שאסור...].

אלא שבאמת צריך להבין איך נהיה התגרנות המלכויות זה בזה, הרי נשיא פלוני כאשר הוא קם בבוקר יש לו ארוחת בוקר דשנה בדיוק כמו יום לפני זה, וכמו כן הנשיא הרב עמו לא חסר לו מאומה בארוחת הבוקר שלו, ולמה הם פתאום מתחילים להתגרנות זה בזה.

ובדברות שלמה (פ' פקודי) להרה"ק ר' שלמה לאצקער זי"ע כתוב, מה שאמר על מלחמת רוסיה ואוקראינה שהיתה בזמנו, וז"ל: 'ולכאורה יתמה הלא בעינינו ראינו כמה וכמה מלחמות עצומות ועדיין לא בא משיחנו, [אלא] כי כל אחד רוצה להגדיל יותר כבוד מלכותו, אזי נשים אל לבינו, אם מלך בשר ודם

את טיב האתרוג מיד כאשר הם מתחילים לאחזו, וכשם שרופא העובד על שמיעה יש לו שמיעה חדה ושומע מיד מה שאחרים לא שומעים, כי ככל שהאדם מתרגל לראות ולשמוע כן הוא רואה ושומע, כמו כן הוא ברוחניות, שמי שרואה ושומע רק את הרוחניות שם לבו את פנימיות הדברים, ואילו מי שרואה ושומע את הגשמיות אין ביכולתו לראות ולשמוע את הרוחניות.

ולזה רמז בדבריו הנעימים עינים להם, מוסב על כללות עם בני ישראל רובם כמו כולם 'עינים להם' דייקא, מדמים בנפשם שכל עצמם של חוש הראות כי אם להם דייקא לצרכי גופם, שכל ראייתם ושמיעתם הכל לצורך עצמם, ומאת ה' שכוח לוח לבם, ולכן 'לא יראו' ראייה אמיתית, 'אונים להם' גם כן רק לצורכי גשמיותם ולכן 'לא ישמעו' כנ"ל, כי אם בגשמיות. ותחילת העבודה בזה מקודם לא לראות ולא לשמוע את האסור, ולאחר מכן צריך לטפס מדרגה אחר מדרגה לראות ולשמוע את רצון ה' שבכל דבר.

**בקשת 'והאר עינינו בתורתך' -
שנזכה לראיה האמיתית על ידי התורה**

ובאמת החכם אשר עיניו בראשו ממחר ומוכך פרטי חושיו בתכלית הויכוח, לבלתי עשות שום בחינת הרגשה ותנועה מחלקי חושיו, כי אם בראותו מרם

ואונים כאלה אמרו חז"ל אוי שכך רואה וכך שומע. אילו אדם בשעת שמיעת אזעקה מברך שהכל נהיה בדברו על סוכריה ומכוון שאכן הכל נהיה בדברו, ביכולתו להפוך הכל לטובה.

'עינים להם ולא יראו אונים להם ולא ישמעו' - כאשר עיקר עסק האדם בה' חושיו לעצמו אינו יכול לראות ולשמוע מאומה ברוחניות

וידעו נאמנה סבה הגורמת לבוא לידי כך, שאינם יכולים לראות כי אם כך כפשוטה וכן לשמוע כי אם באזון הגשמי, כל זה רמז נעים ומירות ישראל (מסליס קטו, ס' ו) 'עינים להם ולא יראו אונים להם ולא ישמעו', כלומר זה הגורמת להם להיות עיקר עוסקיהם בחמש חושיהם, הכל עבור צרכיות הגשמיות לטובת הנאות עצמם, והעדר מהם הקדושה וטהרה לקשום ולטהר פרטי חושיהם רק להבורא ברוך הוא, חוש הראות רק לראות במושכלות, את משמעות ורעיון הדברים הפנימי, וחוש השמע רק לשמוע דברי תורה אפילו מדבורים הפחותים הנדברים בעולם, וכדומה שארית החושים לטהרם ולקדשם לשם הקל-הגדול. אכן כיון שרוב תשמישם עם פרטי חושיהם רק לצורכי גופם, וזולת מה שנוגע צד הנאה להבורא ברוך הוא, לבן אינם רואים ושומעים כלום.

כשם שרבנים שמסתכלים על מאות אתרוגים יש להם מומחיות לראות

להבעל שם טוב וללח"ה אחת מהדברים, ואזי פתח ספר הזוהר שהיה מונה על השלחן, והסתכל בו ואמר להם כל המאורע, ואחר כך נמצא האמת אתו שכיון בדבריו, ושאלו פיו הקדוש וכי בשביל שפתח את ספר הזוהר והסתכלות מעט בזוהר יתכן לדעת ולראות מרחוק, ואז השיב להם, הלא מצינו (מגינ' יב, ב) אור שברא בו הקדוש ברוך הוא את עולמו היה מאיר מראש העולם ועד סופו, וגם האדם יכול לראות מראש העולם ועד סופו עם אור הבחיר, ומאיר לארץ ולדרים עליה, וכיון שראה הקדוש ברוך הוא שאין העולם כדאי להשתמש עם זה האור, וגנוז לצדיקים, ואיה אפוא המקום מהכיל את האור הבחיר והיכן גנוז, גנו את האור בתורה, שתורה אוצרו הטוב של הקדוש ברוך הוא, וכשאדם לומד תורה לשמה, מסתכל בה בעין שכלו, המאור הגנוז מאיר לו נתיב, להשכיל ולראות מראש העולם ועד סופו כאשר מאז קודם שגנו האור.

אמנם אין אתנו יודע עד מה, לא כל אחד יכול לפתוח ספר הזוהר ולדעת מה יהיה מחר, ולזה אנו מתפללים ושואלים מאתו לפקוח עינים עורות, והאר עינינו בתורתך, שהקדוש ברוך הוא יפקח עינינו לראות את האור הגנוז בתורה מאור שבעת ימים הקדמונים כנ"ל. ואין כוונת רבינו שהאדם יצפה להגיע למקום של ידיעת עתידות, אלא להיפך, שיתחבר האדם לכך שכל תכלית בריאתו אך ורק לכבוד ה', וה' משתמש בכל הבריאה כחומר ביד היוצר,

צאתו לידי פעולה, שיניע מזה צד הנאה לבורא עולם, ורבינו דורש מדרגה גדולה מאד, שהאדם לא יעשה אפילו תנועה אחת בלבתי לה' לבדו, שכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו יהיו בטלים בתכלית לה' בכל עת ממש, ואנו ניקח זאת לפי דרגתנו שלכל הפחות רגע אחד ביום אכן נבטל את רמ"ח אברינו ושס"ה גידינו לה', ומשם נרחיב עוד זמן ועוד זמן כל אחד כמה שביכולתו. והרי בסופו של דבר, בעולם הבא ולעתיד לבוא, הרי נחיה כך, שהרי יתגלה לבסוף שהכל 'לכבודי בראתיו', וכדאי מצד חשבון הגשמי להתחיל להתרגל לחיות כך, שאחרת יהיה קשה מאד להתרגל לכך בבוא העת.

ורבינו מדבר על דרגה עוד יותר נעלית, שקשה לנו בכלל להבין מהי דרגה זו, ולהעלותם אל חוש המשותף נקודה ראשונה שמשם נמשכים בחינת התחלקות החושים, ושם בחוש המשותף מעורבים כלליתם יחד אחדות אמיתי, עד שיכול לראות את הנשמע ולשמוע את הנראה, שהרי בנשמה עצמה אין התחלקות החושים ושם כל החושים יחד.

ולזה אנו מתפללים ומתחננים לפניו יתברך בכל יום (צנרת להנה דעה) 'והאר עינינו בתורתך ודבק לבנו במצותיך', שהעניינים יראו ראייה רוחנית, ולא ראייה של 'אוי לעיניים שכך רואות', וכדלהלן. ונראה הכוונה על דרך ששמעתי פעם אחד שאלו

כי בעוצם דביקותו ואהבתו אליו יתברך, לכל מקום שרואה ושומע ובכל שאר פרטי חושיו בכלם אחדותו יתברך לפניו, ורואה משם התלבשות אלקות, ומדבק את עצמו אל הבורא ברוך הוא אחד יחיד ומיוחד, ה' מדבר אליו כל הזמן בבריאה.

לאפוקי מי שהכרתו חלשה ומשוקע ברבוי תענוגיו הנשמיות, אזי לבו כל עמו ונשבר לשברים רבים עד אין מספר, כי ברבוי ההתחלקות נדמה לפניו רבוי תענוגים, רואה את העולם כהמון פרטים, ולהיפך ברבוי המקריים נדמה בעיניו כמה פרטי צערים שונים, ובכל פרטי בחינת התענוגים ובחינת הצערים נשאר שקוע לשם עם ראשו ורובו ודעתו אל הכל, ונמצא לבו נשבר לשברים רבים, כי כל בחינות פרטיות מושך את לבו אליו. ולזה אנו שואלים ומתפללים ודבק לבנו במצותיך, פירוש על ידי המצות שאנו עוסקים, תחבר ותדבק לבנו לבלתי היות נשבר לשברים רבים על דרך האמור.

אנשים הקורסים נפשית רח"ל זה בדרך כלל מחמת שמרגישים שאינם יכולים לסבול כל כך הרבה דברים, וזהו מחמת שהכל אצלם פרטים נפרדים, ואילו הכל היה מחובר אצלם למטרה אחת של דביקות בה' היו נצלים מקריסת הנפש.

בשמונה עשרה היה בתחילה י"ב ברכות אמצעיות שבהם מבקשים את צורכי האדם, והוסיפו לאחר מכן את

ואזי יחפש ויבקש כל הזמן לראות ראייה רוחנית, ולמצוא את המשמעות הפנימית בעבודת ה' שבכל דבר.

בקשת 'ודבק לבנו במצותיך' - הצלה מפיזור הנפש אלא שהלב יהיה דבוק באחדות ה' כל הזמן

וגם שאלנו ובקשתינו ודבק לבנו במצותיך, יובן גם כן על דרך דאיתא (פונת הלצות נפמיה לשער הנעמן) חסיד אחד התפלל תמיד ה' יצילני מפיזור הנפש, והיינו מי שיש לו נכסים רבים במקומות רבים, וזה פיזור הנפש שצריך ליתן נפשו ודעתו לרבות המקומות. היום אין צריך למשל מי שיש לו נכסים רבים להבין את מהות פיזור הנפש, שכל בחור שאין לו אפילו נכס אחד כבר יש לו פיזור הנפש בכל כך הרבה ידיעות ששומע, והיפך פיזור הנפש הוא יישוב הדעת וההתמקדות, וככל שהאדם יכול אחר בהלה ופיזור הנפש הפוגשת אותו לחזור מהר יותר ליישוב הדעת, למה ה' שואל מעמו, הרי זה סימן שיש לו יותר יישוב הדעת ודבוק בה'. ומסופר שהשפת אמת אמר שלו עורך לחזור ליישוב הדעת כשיעור הליכתו ממקומו עד לתנור.

ול' נראה ענין פיזור הנפש על דרך אחר, כי מצינו הלב נקרא לב נשבר, כי הנה בודאי אם ישים האדם המשביל את לבו ורוחו ונפשו ומחשבתו דבוקה תמיד אליו יתברך, אזי אין לבו נשבר להרבה שברים,

לערך גשמיזותה הנראה נגד פניהם, כי אם 'שאו מרום עיניכם', היינו בחינת הסתכלותכם ועיוניכם, לראות רק אלקות המלוכש בכל דבר בעולם, כי אפס בלתו, ומוכרח להיות נצוצות קדושים בהסתרה בכלל המדריגות כולם להחיותם, כאשר כבר קדם לנו מזה כמה פעמים, ולזה בא הנביא להזהירם שישאו חוש ראיתם להסתכל בכל דבר בעולם רק למרום, היינו לנצוצות קדושים המלוכש להעלות ולהגביה נצוצות קדושות המפוזרים למקום שבתם מקום אחדותם כמדובר, ואזי נאות להם להשכיל ולדעת מי ברא אלה, ירצה עולם הבינה הנקרא מי ברא אלה, מורה על עולם הנפרדים בידוע (זו"ק ס"ב רל"א, ג), ולא יתכן לו לאיש הישראלי לדעת בחינת 'מ"י ברא אל"ה', היינו להעלות התחלקות הזמניים לעולם הבינה, כי אם בהקדם לו תחלה למחר ולקדש פרטי חושיו חוש הראות וחוש השמע ובדומה בנוכר.

ביאור הכתוב 'אלה פקודי המשכן משכן העדות'

ועתה בין תבין אשר לפניך, 'אלה פקודי המשכן', תיבת 'פקודי' משמעו לשון חסרון, כמו 'ויפקד מקום דוד' (שמואל ב כ, כה), ורומז הכתוב, תיבת 'אלה' המורה בחינת התחלקות המדריגות והזמנים שאדם נופל תחתם, הן המה חסרוני 'המשכן'.

וכבר רמזנו אנו בני ישראל משכן אליו יתברך בבשרו פועלתינו, להשרות

ברכת ולמלשינים אל תהי תקוה ונעשה י"ג ברכות, כי מאחר שהתייחסו לכל הבקשות כצרכים נפרדים ומנותקים, דעת גאולה רפואה ופרנסה וכו' וכו', היה נצרך לברכה ה"ג שי"ג בגימטריא אחד, שתאחד את כל הבקשות לאחד, וזהו הבקשה ולמלשינים אל תהי תקוה שכוחות הרע לא יצליחו לנתק ולהפריד הכל (ע' שער הכוונות כוונת ברכת ולמלשינים), אלא שהאדם יבין ויחיה שכל הדעת והרפואה והפרנסה מטרתם לעבודת ה'.

הגם שמצינו כתוב היפך הדברים (תהלים נ"א, יט) 'לב נשבר ונרכה אלקים לא תבוה', אולי לדברינו יגיד כלומר לב טהור שלבו נשבר בקרבו על שברי שברים, ולבו חלל להיות שלם ותמים לבוון את לבו לשמים רק לאחדות האמיתי, היינו לחשוב תמיד רק מקום אחד המיוחד לדבק בקל, ואפילו בבחינת ההתחלקות המדריגות, להעלות הכל אל נקודה הראשונה ששם אחדות גמור כמבואר. ובפשטות י"ל שכאשר הלב שבור מבחינת הגשמיזות אזי הוא לב אחד ברוחניות.

'שאו מרום עיניכם' - להרים ולהגביה את ההסתכלות

ועתה נחזור לענין שהזהיר הנביא אל עם בני ישראל, להעמידם על מעלה המעולה ורמה, באומרו 'שאו מרום עיניכם', ירצה להורות על בחינת חוש הראות, למחר ולקדש לבלתי ראות על שום דבר בעולם

עדי וקישומ, כלומר פחותי הערך הנותנים גרעון בעבודת עצמם, אפילו עוסקים בבנין משכנם עם מעשה המצות ותורה ותפלה, הוא רק לשם ולתהלה נאה לו ונאה לעולם לשבחו שהוא משכן שלם, ובאמת אין לך חסרון גדול מזה, ואלה הם 'פקודי המשכן' חסרוני המשכן, על כן באה תורתנו הקדושה שישנה בעבר ועתיד ונוקב עד ביאת משיחנו במהרה בימינו.

עבודת עשיית הציץ בעבודת האדם

ומי שיש בו מדעת קונו נפשו יודעת מאוד ורואה במאור התורה, אשר בכל פרטי המעשה ממעשה המשכן ורוב בנין ומנין הכלים, המה רק ציורא דבר נש כדברי הזוהר (ס"ג קמט, ב. פ. קסג, ב) שזכרנו למעלה, ציורא דמעשה בראשית וציורא דמשכנא וציורא דבר נש חד אינון, ובהיות אדם מקשט מלא קומתו בכונת הלב ובשכליות הנעלמים, לבוון את לבו כנגד קדשי הקדשים, ולקנות בקרבו אותם הכאים שהיו משמשיין עמה במקדש, אשר כל מלאכת המשכן מלאכת מחשבות הנעלמים ורוחניות ציור מעשה בראשית, כמוהו נכנה ונתקן בחינת משכנו הוא הקומה של אדם מראש עד עקב.

וגם פרטי הציווים שצוה ה' למשה מעשה חשן ואפוד ומצנפת וציץ וכדומה, כולם בכלל ישנה ברוחניות אדם בחינה לעבוד בהם את הבורא ברוך הוא, כמאז גם עתה, כאשר יבא ביאורו אם ירצה השם

אלקותו על פרטי תכונות אבריו, אשר בצלם אלקים נעשה האדם, וגם רמזנו 'פה אש"ב כי אויתיה' (פסלס קלד, ד) נומריקון "אהל" "שכן" "באדם" (שס עט, סד), ומי שנעדר ממנו החכמה ותבונה ליתן עצות לנפשו איך להעלות ולקשר אל"ה במ"י, היינו לקשר בינה לעתים.

וגמר אומר הכתוב 'משכן העדות', וכפל בלשונו משכן שני פעמים, ירצה להורות מציאות הסבה הגורמת ככה, להיות שלא מהור ברעיוניו ופרטי חושיו לקשומ מלא קומתו מראש עד עקב רק להשראת אלקות, ונקי ממום ממנעי נכרים מדות הפכיים, ורבים הם עמי הארץ אפילו בהודמן להם איזה מצוה או תורה או תפלה, כל עצמו ומגמתו עבור כבוד עצמו ותפארתו לו מן האדם כמותו, להראות יקר תפארתו בעיני חבריו, ולכבוד עצמו הוא דורש תורה רבים ונאה מתפלל, או מגלה מדותיו שעוסק במצות. ואיש אשר אלה לו, מבפ רגל ועל ראש אין בו מתום ואין לך חסרון גדול מזה, ובודאי רמז למשכן שנתמשכן בשני חורבנין על עונותיהם של ישראל, כי כמו אז נתמשכן המשכן ונחרב בעונותיהם של כללות ישראל, גם עתה פרטי המשכן אשר בכל אחד ואחד מישראל, כי משכן ה' המה נחרב גם כן בסיבת עונותיהם, וכל יום ויום הולך לאיבוד ואין איש שם על לב.

וזוהו 'ואלה פקודי המשכן' בנובר, 'משכן העדות', תיבת העדות משמעו לשון

הסתכלותך שאתה מציין לכל פרטי המדיניות שבכולם, תעשה במלאכת מחשבתך נזר הקודש, היינו בחינת תענוג אליו יתברך כמבואר למעלה 'שאו מרום עיניכם', ועם הסתכלות כזה יכול לברר טוב מרע להעלות הכל אל השורש, וזהו תכלית עבודתנו בעולם הזה עולם הנפרדים, לראות 'מ"י ברא אלה'.

והשם ברחמיו יטהר לבנו וחושינו לעובדו באמת מעתה ועד עולם, אמן נצח סלה ועד.

במקצת מהם איך ישנה בכל אדם וילמוד סתום מן המפורש.

ועתה תחזה בחינת הציץ, להורות באה התורה להזהיר לאדם 'ועשית את ציץ נזר הקודש', וידוע למביני מדע מי שזכה אל סודו בכוונת ציץ וציצית, אמנם אין לנו עסק בנסתרות, ועל כל פנים הרמז בזה, תיבת 'ציץ' משמעו לשון הסתכלות, ממעם 'מציץ מן החרבים' (שי' ס"ז) ולזהורות נתן בלב כל חכם לב 'ועשית את ציץ', כלומר עם בחינת

הכנה לשבת פרשת החודש וחודש ניסן

אמת (פרה מל"ו מל"ח ונכ"מ) שעל ידי הטהרה בפרשת פרה זוכים לבוא להתחדשות שבפרשת החודש, על ידי 'וטהר לבנו לעבדך באמת' זוכים לצאת מ'החרש היה לבם' ולבוא ל'ודבק לבנו במצוותיך' ללב אחד לאבינו שבשמים ולזכות ל'החודש הזה לכם', 'הזה' מורה על ראייה רוחנית עליונה, 'מורה באצבע ואומר זה קלי' (ע' רש"י שמות טו ב).

ושינוי האותיות מ'החודש הזה לכם' ל'החרש היה לבם' הוא ריב, במקום ד' ר' ובמקום ז' י' ובמקום כ' ב', כי על ידי 'החרש היה לבם' באים לכל הריב ומלחמות הסטרא אחרא שבעולם, כפי שביאר רבינו לעיל שעל ידי ראייה ושמיעה רוחניים ניצלים מכל מלחמות היצר. ולהיפך על ידי החודש 'בארת זה לזה לחוזה, כאשר שמענו כן עוד נחזה' (פיוט למוסף הסודש), זוכים לשמיעה וראיה רוחנית עליונה.

חודש ניסן מסוגל לגאולה הכללית והפרטית

רש"י (תענית כט. ד"ה משנכנס) כותב על 'משנכנס אדר מריבים בשמחה, ימי נסים היו לישראל פורים ופסח', ובניסן נגאלו ובניסן עתידין להיגאל, וא' בניסן 'החודש הזה לכם ראש חדשים',

ריבוי תענוגים גשמיים מביאים לאטימות וחרשות הלב

כתוב בגמרא (שבת קמז): 'רבי אלעזר בן ערך איקלע להתם, אימשיך בתרייהו [אחר 'חמרא דפרוגייתא ומיא דדיומסת' תענוגות עולם הזה], איעקר תלמודיה. כי הדר אתא, קם למיקרי בספרא, בעא למיקרא 'החדש הזה לכם' אמר 'החרש היה לבם' וכו'.

כאשר האדם שקוע בריבוי תענוגים גשמיים אין הוא יכול לבוא לחיות ה' המתחדשת בכל עת, לדבר ה' המחודש בטובו תמיד מעשה בראשית, אלא הבריאה נראית לו מיושנת כאתמול ושלשום, וכפי שביאר רבינו לעיל, ואזי 'החרש היה לבם' לא רואים ולא שומעים בעולם את הרוחניות, אין את דביקות הלב, ולהיפך, הלב חרש ולא שומע מאומה ברוחניות.

טהרה והתרחקות מתענוגים גשמיים מביאים לראיית ושמיעת דבר ה'

אולם אם האדם מיטהר ומתקדש, ומתנתק מתאוות והנאות עולם הזה, אזי זוכה לבוא להתחדשות, לראות ולשמוע את דבר ה' שמתחדש בכל עת הנמצא בתוך הבריאה, וכדברי השפת

נקיים וזכים ולהגיע לניסן כראוי, בכל שנה בחודש ניסן יוצאים עוד נפשות מהגלות, שה' ירחם עלינו ויוציאנו מגו גלותא יחד עם כל נשמות ישראל, שכולם מתקרבים יותר ויותר אליו, ושנזכה בקרוב לגאולת עולם, אמן ואמן.

אותו יום נטל עשר עטרות, ו'ראית מלכויות מתגרות אלו באלו צפה לרגלו של משיח', ואולי כולי האי ואולי יחוס ה' ויגאלנו, וגם אם חלילה לא נזכה לגאולה הכללית לכל הפחות שנזכה לגאולת הנפש הפרטית, שנוכל לרומם את עצמנו להיות

